

kazy (obchodními knihami a svědky), zda a v jaké výši vzešla žalobci pohledávka, ano zde bylo plné uznání žalovaného co do částky 13.000 Kč, jejímž zbytkem jest právě peníz, na který byla vystavena směnka. Bylo proto také zbytečné prováděti ještě další důkazy, kterých žalovaný postrádá o tom, jak se utvářil komisionářský poměr v době před uznáním žalovaného, jmenovitě zda a jaká pohledávka z něho pro žalobce snad vybývala. Jde tedy již jen o to, zda žalovaný učinil uznávací prohlášení dobrovolně, či, jak tvrdil v námitkách, jen pod nátlakem a z přinucení, zejména vzhledem k pohružce zatčením. A tu zjistily nižší soudy, že na žalovaného nátlak činěn nebyl a že mu zatčením nebylo vyhrožováno. Žalovaný v dovolání tuto námitku již seslabuje, vytýkáje toliko, že nebyl výsledkem stran zjištěn jeho duševní stav v době, kdy podepisoval prohlášení a žalobní směnku, že odvolací soud neměl zřetele k okolnostem, že byl žalovaný obeslán na policejní ředitelství a tam že bylo s ním jednáno, při čemž z neznalosti jazyka nemohl dosah jednání chápati, a konečně, že obsah prohlášení, pokud se v něm projevuje souhlas, by bylo v trestním řízení proti němu pokračováno a že bude určitým způsobem vypovídati proti Eugenu S-ovi, vylučuje možnost, že by bylo prohlášení dáno dobrovolně. Nehledíc k tomu, že důkaz výsledkem stran o vnitřním stavu žalovaného nebyl by vůbec proveditelným, nebyl v prvé stolici o této okolnosti nabídnut a proto právem nebyl připuštěn. Jednání na policejním ředitelství samo o sobě nelze ještě pokládati za nátlak a nelze z něho dovozovati, že byl žalovaný k prohlášení donucen. Ale ani z obsahu prohlášení nelze tak usuzovati. Tuto okolnost ostatně žalovaný v písemných námitkách neuplatnil právě tak jako nenamítal neznalost jazyka, v němž prý bylo s ním jednáno. Musí tudíž tyto vývody dovolání jako nedovolené novoty zůstatí nepovšimnuty.

Čís. 8241.

Řízení ve věcech směnečných.

Námitka obmyslnosti je samostatnou námitkou. Musí proto býti vznesena včas.

(Rozh. ze dne 23. srpna 1928, Rv I 1266/28.)

Procesní soud první stolice ponechal k námitkám žalovaných směnečný platební příkaz v platnosti. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Žalovaní spatřují nesprávné posouzení věci po stránce právní pouze v tom, že první soud námitku obmyslnosti při ústním jednání vznesenou pokládal za vznesení nové námitky a že proto dospěl k lichému názoru, že tento přednes jest opozděn. Jest tedy jediné řešiti otázku, zda tu jde skutečně o novou námitku, která by podle §§ 550 druhý odstavec, 557 a 559 c. ř. s. byla podána opožděně, či zdali tu jde jen o doplnění námitek písemných včas vznesených, jak

miní žalování. Soud odvolací souhlasí úplně s názorem prvního soudu, který má za to, že tu jde o novou námitku řízenou proti straně žalující, o které se při podání písemných námitek žalování ani slovem nezminili a kterou se vyslovuje, že žalující banka byla při nabývání směnek obmyslnou. Není to pouhé dovozování původních námitek, nýbrž uplatňování nových skutkových okolností, jimiž má býti prokázáno, že žaloba jest neoprávněna. První soud se proto vším právem dodatečným tímto přednesem žalovaných nezabýval a důkazy nepřipustil. Neobstojí tedy ani odvolací důvod nesprávného posouzení věci ani odvolací důvod vadnosti a kusosti řízení.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání vytýká rozsudku odvolacího soudu především rozpor se spisy (§ 503 čís. 3 c. ř. s.), který spatřuje v tvrzení odvolacího soudu, že námitka obmyslnosti žalující banky při nabytí žalobních směnek byla vznesena opožděně. Ve skutečnosti čelila prý proti žalobkyni již námitka prvního odstavce písemných námitek, kde se praví, že žalování nedluhují žalobkyni částku žalobou vymáhanou, poněvadž směnky byly splátkami na kupní cenu za zakoupené velkostatky, kterážto pohledávka byla již žalovanými prodávatelem zaplacená — kterážto námitka byla pak při ústním jednání dne 9. května 1928 jen doplněna tvrzením, že žalobkyně o veškerých jednáních uvedených v písemných námitkách byla uvědoměna, že tedy byla obmyslná. Rozvedení včas podaných námitek jest však vždy přípustno. Vycházejí z tohoto spisům odporujícího předpokladu, dospěl prý odvolací soud k mylnému právnímu posouzení věci, že jest žalující banka oprávněna požadovati na žalovaných částku 200.000 Kč, ač byla jimi již dávno zaplacená. Tím jest prý opodstatněn dovolací důvod § 503 č. 4 cís. S těmito výtkami vypořádal se již odvolací soud, vyřizuje dovolání v podstatě téhož obsahu, a stačí poukázati k správným a výstižným důvodům napadeného rozsudku, které nebyly dovoláním vyvráceny a k nimž dlužno ještě dodati, že první odstavec písemných námitek neobsahuje nic jiného než námitku placení, která by jako taková mohla býti s účinností vznesena jen proti prodávatelům velkostatku, jimž prý bylo placeno (čl. 82 sm. ř.), proti žalobkyni, na kterou přešly směnky indosací, tedy směnečně, však jen tehdy, kdyby bylo bývalo včas, totiž v písemných námitkách tvrzeno, že v době nabytí směnek banka věděla, že žalování mají proti jejím bezprostředním předchůdcům odůvodněné námitky, zejména, že směnečná suma byla již zaplacená, takže, převedla-li na se směnky, by jich použila, jednala obmyslně (*exceptio doli*). To jest však nová, podstatně odlišná námitka, která, byla-li učiněna teprve při ústním jednání, jest zřejmě opožděna (§ 550 druhý odstavec a 557, 559 c. ř. s.). Nejde tu o pouhé doplnění nebo provedení námitek vznesených včas, které by jinak podle § 179 c. ř. s. až do konce ústního jednání bylo přípustné.